

S. Sayısı : 229

Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun lâiyhası ve Millî müdafaa encümeni mazbatası (1/857)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı: 6/2955

3 . VIII . 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16 . VII . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Esbabı mucibe

1455 sayılı kanunun neşrinden evvel orduda müstahdem olup muhtelif sebeplerle mağduriyete düşen askerî memurların işbu mağduriyetlerinin telâfisi için 11 . II . 1937 tarihinde kabul olunan 3128 sayılı kanun ile nasıpları dörder sene ilerletilmiştir.

Bu nasıp ilerletilmesi dühul tarihleri daha eski ve emektar olup hizmetleri nisbetine göre mağduriyete uğrayan ve halen aşağı sınıflarda kalmış olan askerî memurları tatmin ve mağduriyetlerini telâfi edememiş ve 1455 sayılı kanunun 5. maddesine göre diğer Devlet devairinden gelmiş ve mülki hizmetlerine göre sınıf ve kıdemleri tesbit edilmiş bulunan yeni askerî memurların da altında kalmışlardır.

Bu sebeple eski askerî memurların dühullerine nazaran her hizmet senesi için birer ay hesabıyla tutarı kadar nasıpları ilerletilerek mağduriyetlerinin tamamen bertaraf edilmesi maksadiyle bir kanun lâiyhası tanzim ve Büyük Millet Meclisine takdim edilmişti.

Bu şekilde bir nasıp ilerletilmesinin terfileri geri kalmış bazı memurlarla haklı olarak ilerlemiş memurlar arasında tekaddüm husule getirerek kıdem esaslarını tamamen bozacağı anlaşılğından yani 336 senesine kadar terfileri sicilden maada nizamnamesine tevfikân imtihanla mukayyet bulunan askerî memurlardan imtihana girmemeleri sebebiyle terfi edemeyenlerin ve tâyin edildikleri mahallere gitmeyenlerin ve İstiklâl harbine iştirak etmemeleri sebebiyle terfileri geç yapılanların bu şartlarla ilerlemiş emsallerine tekaddüm edecekleri tebeyyün ettiğinden mezkûr kanun lâiyhası geri alınmış ve mevcut kıdem sırası esasatını bozmadan mağduriyetlerini telâfi etmek maksadiyle her birine seyyanen ikişer sene nasıp ilerletilmesi yapılmak için işbu kanun lâiyhası tanzim ve takdim kılınmıştır.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Esas o. 1/857

Karar No. 40

7 . VIII . 1942

Yüksek Reisliğe

Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair olup Millî Müdafaa vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16 . VII . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Başvekâletin 6/2955 sayılı ve 3 . VIII . 1942 tarihli tezeresiyle encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte Millî Müdafaa ve Maliye vekilliklerinden gönderilen salâhiyetli memurları huzuriyle okundu ve görüşüldü.

1455 sayılı kanunun neşrinden evvel orduda müstahdem olup muhtelif sebepler ile mağduriyete düşen askerî memurların işbu mağduriyetlerinin telâfisi için 3128 sayılı kanunla nasıpları dörder sene ilerletilmesine rağmen Hükûmetin esbabı mucibe lâyihasında sarahaten izah olunan sebeplerden dolayı mağduriyetlerinin telâfi edilmediği ve bunun için ikişer sene daha nasıp tashihi yapılması encümenimizce de yerinde görülmüştür. Ancak subaylıktan geçirilmiş memurlar ile askerî adli hâkimler ve yüksek tahsil görmüş askerî memurlar Barem kanununun kendilerine verdiği haktan istifade ederek üçüncü sınıftan daha yukarı derecelere terfi edebileceklerinden bunların bu kanundan istifade etmeleri yerinde görülmemiş ve (C) fıkrası buna göre değiştirilmiştir.

Lâyihanın (E) fıkrası bu mağdurlardan sin

haddi dolayısıyla şimdiye kadar tekaüt muameleleri ikmal edilmiş ve tekaütlükleri katiyet kesbetmiş olanların da bu kanunun çerçevesine alınmasını istihdaf ediyorsa da Devlet prensiplerinin en mühimlerinden biri olan tekaüt muamelesinin iptali gibi bir misal yaratacağından ileride Devlet mekanizmasını bozacak muamelelere meydan vermemek için lâyihanın (E) fıkrası da kaldırılarak bu tadiller ile tanzim olunan kanun lâyihası encümenimizce mütefikan kabul edilmiş ve ordu terfilerinin senede bir defa olmak üzere 30 ağustosta yapılması kanun iktizasından bulunmama binaen bunlardan terfi istihkak kazananların mahrum edilmemesi kasdiyle müstacelen müzakeresi ricasiyle Heyeti Umumiyenin tasvip nazarma arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

M. M. Fn. Rs.	M. M.	Kâtip
Diyarbakır	Samsun	Konya
K. Seviüktekin	R. Barkın	Vehbi Bilgin
Ağrı	Çankırı	Çorum
K. Doğan	Dr. A. Arkan	E. S. Akgöl
Edirne	Erzurum	Kayseri
Fuad Balkan	A. Akyürek	N. Toker
Kayseri	Malatya	Muğla
S. Turgay	O. Koptagel	S. Güney
Seyhan		Urfa
Sinan Tekelioğlu		Ahmed Yazgan

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1455 sayılı kanuna muvakkat madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 1455 sayılı kanuna aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE — A) 3128 ve 3428 numaralı kanunlar ile nasıpları dört sene ilerletilen askerî memurlara iki sene daha nasıp iletilmesi yapılır.

B) Bu iki sene nasıp iletilmesi ile terfi derecesine girenler o rütbeye kadar muadili subayların her rütbede terfi için bekledikleri müddetlerden birer yıl fazlasını doldurmuş olmak şartıyla rütbesine mahsus asgari müddeti bilfiil ikmal etmiş olmasına bakılmaksızın terfileri yapılır.

C) Subaylıktan geçirilmiş memurlar ile 3128 sayılı kanuna istinaden nasıpları dörder sene ilerletilen askerî adli hâkimlerden birinci sınıf ve daha yukarı derecelere yükselmiş bulunanlar birinci madde hükmünden istifade edemezler.

D) İki seneden az nasıp iletilmesiyle terfi derecesine girenlerin fazla müddetleri yeni sınıflarına tesir ettirilir.

E) 1942 yılında yaş haddine dahil olup ta bu kanun hükümlerinden istifade edeceklerin tekaüt muameleleri 1 eylül 1942 tarihine kadar uzatılır.

F) Nasıp iletilmesinden ötürü maaş farkı verilmez.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe Millî Müdafaa vekili memurdur.

16 . VII . 1942

Baş V. ve Ha. V. V. Ad. V. M. M. V.
Ş. Saracoğlu H. Menemencioğlu A. R. Artunkal
Da. V. Ha. V. Mal. V.
Dr. A. F. Tuzer F. Ağralı
Mf. V. Na. V. İk. V.
Yücel A. F. Cebesoy Sırrı Day
S. İ. M. V. G. İ. V. Zr. V.
Dr. H. Alataş R. Karadeniz Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V. Ti. V.
F. Engin Dr. B. Uz

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

1455 sayılı kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 1455 sayılı kanuna aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE - A) 3128 ve 3428 sayılı kanunlar ile nasıpları dörder sene ilerletilen askerî memurlara ikişer sene daha nasıp iletilmesi yapılır.

B) Bu iki sene nasıp iletilmesi ile terfi derecesine gidenler o rütbeye kadar muadili subayların her rütbede terfi için bekledikleri müddetlerden bir yıl fazlasını doldurmuş olmak şartıyla rütbesine muhassas asgari müddeti bilfiil ikmal etmiş olmasına bakılmaksızın terfileri yapılır.

C) Subaylıktan askerî memurluğa nakledilmiş olanlarla askerî adli hâkimler ve yüksek tahsil görmüş memurlar bu iki sene nasıp iletilmesinden istifade edemezler.

D) İki seneden az nasıp iletilmesiyle terfi derecesine girenlerin fazla müddetleri yeni sınıflarına tesir ettirilir.

E) Bu nasıp iletilmesinden ötürü maaş farkı verilmez.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe Millî Müdafaa vekili memurdur.